

Nr 336.

Av fröken **Nygren**, i anledning av *Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till Hörselfrämjandet för kursverksamhet.*

Sedan 1947 har varje år givits en statlig kurs för utbildning av lärare i avläsning för hörselskadade, både skolbarn och vuxna. Under dessa 5 år ha 37 lärare fått sådan utbildning, och i år komma ytterligare 8 lärare att utbildas. Även lärare, som utbildats före kriget, äro verksamma såväl inom folkskolan som inom Hörselfrämjandets kursverksamhet bland äldre dövblivna. Den färdighet att avläsa talet, som under dessa kurser uppövas, är ett utmärkt stöd för en svag hörsel, även om denna förstärkes med hörapparat, och i vissa fall är avläsning den enda vägen till kontakt med omgivningen. Det visar sig dessutom ständigt att dessa kurser äro till ovärderlig psykisk hjälp för många isolerade människor. Det kan med fullt fog sägas, att de starkt hörselskadades återförande till arbete och normalt liv, till stor del beror på avläselärarnas förståelse, klokhet och skicklighet.

Då avläselärarna (utom i Stockholm, Göteborg och städer med dövstumskolor) vanligen på sin ort äro de enda som syssla med denna krävande undervisning, är det för dem ett allmänt känt behov att komma i kontakt med lärare, som ha rikare erfarenhet än de själva. De senare årens utveckling på hörselvårdens område gör också, att tidigare utbildade lärare böra ges tillfälle att genomgå en kompletteringskurs, som skänker dem kännedom om och erfarenhet i moderna och effektiva metoder för hörselträning. Hörselfrämjandet planerar nu till sommaren en dylik fortbildningskurs.

Sommaren 1950 hölls i Köpenhamn en fortbildningskurs för avläselärare från de nordiska länderna. Denna kurs, som bevistades av ett 60-tal deltagare — varav hälften från Sverige, Norge och Finland — bekostades helt av danska staten. Samtliga kursdeltagare erbjödös kostnadsfri helinackordering på Statens Institut for Talelidende. Vid detta tillfälle uttalades ett önskemål om en liknande nordisk kurs i Sverige. Förutom de allmänna motiveringarna för nordiskt kulturellt samarbete gäller för ett begränsat område som detta, att experterna inom respektive länder äro så få, att de nödvändigtvis måste utnyttjas även inom grannländerna, därest erfarenheter och kunskaper inom skilda avsnitt skola tillföras verksamheten. Det har nu visat sig att föreståndaren för den statliga Aflaeseskolen i Köpenhamn, inspektör O. Alberts, just i sommar skulle ha möjlighet att ställa sig till förfogande som kursledare här i Sverige. Hörselfrämjandet har också underhandlat med chefen för öronkliniken i Uppsala, professor C. O. Nylén, och av honom fått löfte om att disponera klinikens föreläsningssal för kursen, därest denna kommer till stånd. Preliminär överenskommelse har träffats med så-

väl svenska som danska föreläsare och på grundval härav har nedanstående kursplan framlagts.

Föreläsningar:

Hörselmätningar	2 timmar
Talets akustik	4 »
Audiologiens nuvarande utveckling ..	3 »
Intryck från skolor för döva i U.S.A.	2 »

Praktiska övningar och demonstrationer med efterföljande diskussion.

1. Avläseundervisningens metodik ..	15 timmar
Ledare inspektör Alberts och en svensk	
2. Rättelse av röst- och talfel	6 »
3. Hörselträning för vuxna och barn	8 »
Summa	40 timmar

Kursen är planerad att äga rum i början av juli 1952. Den skulle pågå 9 dagar och kunna mottaga 50 deltagare från de nordiska länderna. Halva deltagarantalet skulle vara svenska avläselärare. Man har ej räknat med att kunna erbjuda deltagarna samma förmåner, som den danska kursen bjöd, men man önskar dock att deltagarna skola få åtminstone i det närmaste samma förmåner, som deltagare i andra svenska lärarkurser få d. v. s. dagtraktamenten om 10 kr. Resorna skulle deltagarna dock själva bekosta.

Kostnaderna skulle enligt denna plan belöpa sig till 6 500 kr. Då Hörselfrämjandet icke har möjlighet att bestrida dessa kostnader, har styrelsen uttalat som sin mening, att hur nödvändig utbildningen av nya avläselärare än är, det i nuvarande läge dock skulle vara av än större betydelse för verksamheten bland de döva att få den planerade fortbildningskursen till stånd, och att man därför, om detta låte sig göra, önskade få använda den i årets statsverksproposition föreslagna anslagsposten till anordnande av kurs för utbildning av lärare för hörselsvaga till en fortbildningskurs för dylika lärare.

Under hänvisning till ovanstående hemställer jag,

att riksdagen måtte besluta, att den delpost på 6 000 kronor, som i statsverkspropositionen, åttonde huvudtiteln, punkt 288, föreslås utgå till Hörselfrämjandet för anordnande av kurs för utbildning av lärare för hörselsvaga i stället måtte få användas för bestridande av kostnaderna för en av Hörselfrämjandet planerad nordisk fortbildningskurs för avläselärare.

Stockholm den 26 januari 1952.

Hildur Nygren.